

№ 293.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Daryusza M.
Piąt. św. Teofila M.
Sob. św. Tomasza Ap.
Niedz. św. Herona.
Pon. św. Wiktorii P.
Wt. Wigilia, św. Irminy.
Śr. Narodz. Chr. P.

Wschód słońca godz. 8 m. 08
Zachód słońca godz. 3 m. 46
Dług. dnia godz. 7 m. 38
Ubyło „ godz. 9 m. 06

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefona № 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 19 grudnia 1912 r.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadstawane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenia 20 kop. Reklamy i nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rab. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rab. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

Teatr „SCALA” | **Kapt. Walla** **ŻYWE KROKODYLE**

ULICA CEGIELNIANA 18. :::: Telefonu Nr. 15-04. | Europejska sensacja. :::: **Walka w wodzie.**

Teatr Popularny
przy ul. Konstantynowskiej 18.

Dzisiaj
w czwartek

„**Koniec Sodomy**” Sudermana w 5-ciu aktach.

Jutro
w piątek „**Wojna podczas pokoju**” w 5-ciu aktach.

Wyborowe perfumy

„Jasmin du Roy”

jako prezent na gwiazdkę

poleca

Tow. Akc. FRYDERYK PULS w Warszawie.

Dostać można wszędzie.

5917

ZABAWKI

Edm. Stachlewski

ul. Średnia 20.

Pozytówki kinematograficzne

Laiki z ustępstwem 10%

NAJNOWSZE ALBUMY.

W sprawie akcji ratunkowej.

Zarząd chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności, stwierdzając niezwykle ciężkie położenie robotników, pozbawionych pracy skutkiem kryzysu przemysłowego, przyszedł do wniosku, że stan krytyczny przybiera niebawem rozmiary, że nędra wśród robotników ciągle się zwiększa i że niema widoków, lub są bardzo wątpliwe, aby nastąpiła w najbliższej przyszłości poprawa na lepsze.

Sprawa bezrobocia, które zbliżało się powoli, omawiana była na posiedzeniach miesięcznych zarządu Towarzystwa dobroczynności, na podstawie materiału statystycznego, dostarczonego przez pp. inspektorów fabrycznych. W związku z tem założono biuro wyszukiwania pracy i przedsięwzięto roboty publiczne dla ludzi pozbawionych zajęcia.

Zgromadzone przez inspektorów fabrycznych dane w listopadzie i grudniu przekonują, że straciło całkiem zajęcie 2,470 robotników, pracuje 5 dni w tygodniu 21,361 robotników, 4 dni — 3,860 robotników, 3 dni — 2,200. Tracą więc jedni 1/6 tygodniówek, drudzy 1/3, a niektórzy nawet 1/2 zarobku tygodniowego. Jeśli robotnik zarabia średnio 1 rb. dziennie, to straty tygo-

Świeży transport!!

Świeży transport!!

Dwa wagony

Pilzeńskiego Prazdroju — **Monachijskiego Pschorr**

OTRZYMAŁ

A. Domański

BENEDYKTA № 98, telef. 736.

4047

Dr. med. P. LANGBARD

Zawadzka 10

b. asystent kliniki beczlińskiej, specjalista chorób wenerycznych skóry, włosów i siłomy płciowej.

Godziny przyjęć: od 8—1 i od 4—8 dla pań od 4—5-ej

Pzy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606” — „914”.

Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza), Masaż wibracyjny. Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. 2590

Szanownym naszym prenumeratorom zamiejscowym przypominamy o odnowieniu prenumeraty za kwartał następny i uregulowaniu zaległej opłaty.

dniowe warstw robotniczych sięgają 46,000 rubli.

Cyfrы te najwymowniej dowodzą, że przemysłowcy i robotnicy przechodzą okres nader ciężkiego przesilenia.

To też w samym zaraniu wynikłego bezrobocia zarząd Towarzystwa dobroczynności odwołał się do przemysłowców, ażeby z oszczędności z czasów dla przemysłu pomyślnych składali znaczniejsze zasiłki na korzyść pozbawionych pracy czy to w datkach pieniężnych, czy też w postaci węgla, kierując się nadzieją, że gdy nastaną czasy pomyślniejsze, ofiary te sownie im się zwrócą.

Równocześnie zarząd polecił szczególnej pieczy pp. opiekunów cyrkulowców—robotników, znajdujących się w krytycznym położeniu, upowiadając zarazem do stosowania podwyższonej normy wsparć. Dawnym zwyczajem postanowiono wydawać węgiel na opał.

Smutny obraz nędzy pogorszył się znacznie w ostatnich tygodniach.

Dowodem tego świeżo zgromadzone przez inspektorów fabrycznych dane o zredukowaniu lub też zupełnym zawieszeniu pracy w ciągu ostatnich pięciu tygodni.

Zbrane przez inspektorów cyfry nie dają jednak dokładnego okresu bezrobocia. Należałoby je podnieść, gdyż u pp. inspektorów są zarejestrowane zawieszania pracy tylko w większych fabrykach, w mniejszych zaś oraz w warsztatach nie są wcale notowane. Tymczasem ten zastęp robotników najbardziej został dotknięty kryzysem przemysłowym.

Zwrócić należy także uwagę, że w związku ze stratą zarobku wymienionych robotników, pozostanie obecnie bez chleba mnóstwo ludzi, którzy żyli z zarobków tychże robotników, jako to: krewni, rodzice wiekowi, różni sklepikarze i t. p.

Tak więc znajdujemy się przed widmem głodu, który nastąpić musi w najkrótszym czasie, ponieważ źródła dochodu znajdujących się bez pracy robotników już się wyczerpały. Wszystkie sprzęty domowe zastawili lub spieniężyli, ażeby zabezpieczyć sobie chociaż chwilową węgelację. Położenie zaostrza się z powodu nadciągającej zimy. Tem pilniejszą sprawą staje się przedsięwzięcie szerokiej akcji ratunkowej. Lubo zadaniem Chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności jest uwzględnianie położenia warstw pracujących, to jednak w danym wypadku sprostać nie może wymaganiom, wpływającym z tak bezprzykładnej nędzy. Środki bowiem, jakimi rozporządza, zaledwie starczą na zaspokojenie wydatków wcześniej już planowanych. Gdyby te wydatki zwiększyć, fundusze Towarzystwa wyczerpałyby się rychło i z trudem wzniesiony gmach dobroczynności—runąłby w gruzy.

Towarzystwo w danym wypadku chętnie służyć może zdobytym na tem polu doświadczeniem, oraz licznym sztabem rutynowanych współpracowników.

Jak nędza nie zna różnic narodowościowych i wyznaniowych, tak i akcja ratunkowa nie powinna kierować się względami narodowościowymi, partyjnymi i wyznaniowymi. Ponieważ środki materialne mają być zbierane we wszystkich sferach społeczeństwa, przeto i zasiłki powinny być udzielane wszystkim, którzy ich potrzebują, bez względu do jakiego należą stanu, stowarzyszenia i wyznania. Tylko zawodowi żebracy i ubodzy, którzy stale korzystają z pomocy Towarzystwa, winni być w danym wypadku wyłączeni. Akcja ratunkowa bowiem dotyczyć będzie tylko robotników, dotkniętych obecnym kryzysem przemysłowym.

Zdaniem Towarzystwa dobroczynności powinien być powołany do życia komitet specjalny pod egidą Towarzystwa.

Komitet taki mógłby natychmiast rozpocząć akcję bez uprzedniego wyjednania zezwolenia gubernatora, później zaś przesłanoby do zatwierdzenia skład tego komitetu.

W tym celu właśnie zwołano w ubiegły wtorek zebranie przedstawicieli różnych sfer naszego miasta, duchowieństwa i prasy.

Naszkicowano w ogólnych zarysach projekt przyszłej organizacji i jej działalności.

Przedstawia on się w sposób następujący: Wybrać komitet honorowy z najstarszych i najważniejszych przedstawicieli naszego przemysłu,

wybrać członków komitetu czynnego z prawem kooptacji; komisję rewizyjną; miasto podzielić na dzielnice, jak to uczyniono podczas „Dnia ubogich”, tylko liczba rewirów powinna być o wiele większa; w każdej dzielnicy jest kierownik dzielnicowy.

Na czele każdego rewiru stoi zarząd z niezbędną liczbą pomocników, otrzymując oni określoną liczbę domów, nad którymi rozciągać będą opiekę. Zadaniem ich we wszystkich domach zbierać składki i kwalifikować potrzebujących zasiłku.

Środki pieniężne powstać powinny: z jednorazowych i miesięcznych składek dobrowolnych od wszystkich mieszkańców, poczynając od członków komitetu honorowego aż do najskromniejszych obywateli i lepiej uposażonych robotników według zasady ogólnego i dobrowolnego opodatkowania się.

Deklaracje o wysokości składek nadsyłają ofiarodawcy bądź wprost do komitetu, bądź też za pośrednictwem opiekunów dzielnicowych. Od robotników przyjmowane będą deklaracje przez poszczególnych mężów zaufania.

Do większych przemysłowców, kupców, możniejszych i obywateli zgłaszać się będą członkowie specjalnej komisji.

Do wszystkich stowarzyszeń komitet odwołała się, aby 10 proc. od czystego zysku z urządzonych zabaw przelewały do kasy komitetu. W każdej fabryce i kantorze przy wypłatach, personelowi urzędników podawana będzie puszcza z napisem: „Dla głodnych”.

Wszystkie teatry proszone będą o urządzenie przedstawienia na korzyść pozbawionych chleba.

Towarzystwo dobroczynności wniosie do gubernatora prośbę o wydanie ostrzeżenia przed napływem ludności wiejskiej do Łodzi z powodu nędzy i o pozwolenie na propagowanie abstynencji z ambon i we wszystkich miejscach, gdzie się nadarzy sposobność ku temu — w celu uświadamiania robotników, ażeby na czas nędzy zaprzestali używania alkoholu. Tym sposobem zebrałaby się poważna suma, mogąca osiągnąć kilkaset tysięcy rubli.

Udzielanie zapomóg powinno się odbywać pod ścisłą i bezwzględną kontrolą zarówno komitetu jak i powołanych do współpracy mężów zaufania ze sfer robotniczych.

Słowem, należy poruszyć wszystkie warstwy ludności naszego miasta, puścić w ruch wszystkie sprężyny, gdyż tylko w ten sposób da się zmniejszyć nieco straszną nędzę.

Wierzmy głęboko, że znana dobroczynność mieszkańców naszego miasta od sfer najwyższych począwszy, na najuboższym wyrobniku kończąc, nie pozostanie głucha na wezwanie Towarzystwa, że każdy ze swym datkiem choć drobnym pośpieszy.

W celu wyboru komitetu odbędzie się dnia 28 b. m. zebranie przemysłowców i obywateli o godzinie 8 wieczorem w gmachu starców i kalek.

(a)

Australijska ekspedycja podbiegunowa.

Określone australijskiej ekspedycji naukowej, wysłanej do bieguna południowego, parowiec „Aurora” z kapitanem Davis'em po powrocie swym z podróży naukowej wyruszył znowu w maju r. b. na australijskie morze południowe celem dokonania dalszych badań. Chciał mianowicie stwierdzić istnienie wysp dotąd niezbadanych, które na mapach oznaczone są znakami zapytania. Zużył na to cztery dni, lecz żadnych wysp nie znalazł, mimo, że istnienie ich nie jest wykluczone.

Dnia 8 czerwca kapitan Davis dopłynął do wyspy Macquarie, na której już w roku 1911 ustawiono stację dla telegrafu bez drutu. Telegraf ten stworzył połączenie na bardzo daleką odległość, bo siła jego dochodziła do 4000 klm. odległych wysp Suwa i Fidzi.

Uważane za wymarłe już słonie morskie znaleziono na wyspie Macquarie w wielkich ilościach; pomiędzy innymi zabił o słonia, długiego na 5 metrów i ważącego 20 centnarów.

Wśród przenikliwych mrozów, zawięz śnieżnych i burz gradowych „Aurora” w lipcu wreszcie wróciła do portu Chalmers na Nowej-Ze-

landyi. Największa głębokość, jaką stwierdzono, wynosiła 2500 sążni na południe od Tasmanii.

„Aurora” niedługo znowu wyruszy do kraju Adalii na południe, aby pozostałe tam oddziały ekspedycji podbiegunowej zabrać z powrotem.

Zresztą stwierdziła „Aurora”, zgodnie z badaniami Drygalskiego, że na biegunie południowym niema ziemi.

(„Voss. Ztg.”)

Echa bankietu słowiańskiego.

Na urządzonym ostatnio w Petersburgu bankiecie słowiańskim, tym razem z damami, po wielu przemówieniach, powzięto następującą uchwałę, ogłoszoną w „Now. Wrem.”

„W przededniu groźnych wypadków, gróźb austriackich pokojowi europejskiemu, uczestnicy dorocznego bankietu słowiańskiego nie mogą pominąć milczeniem bolączki Słowiańszczyzny—sprawy polskiej. Społeczeństwo rosyjskie zwraca się w imię wspólnych interesów Słowiańszczyzny, w imię przyszłej jej potęgi, z całego serca do narodu polskiego, do inteligencji polskiej z wezwaniem, ażeby losów narodu polskiego nie odłączała od losów słowiańskich i rosyjskich. Równocześnie zwrócić należy uwagę na konieczność zaniechania polityki nieufności i nieporozumień wzajemnych. Losy Polski były i będą nierozdzielnie związane z losami Rosyi, dopóki Polska będzie słowiańska, a inna ona być nie może.”

Wszystkie te bankiety dadzą wyniki te same, co zjazd Neosłowiański.

Z wielkiem przejęciem się i nastrojem możemy dośpiewać koniec tych zabiegów:

Tere, fere, kuku,
Strzela baba z łuku;
Wystrzeliła—nie zabiła,
Jeno czadu narobiła!

WYDAWNICTWA GWIAZDKOWE.

Zaznaczyliśmy już na wstępie, że plon gwiazdkowych wydawnictw w tym roku jest bardzo obfity. Nakładem księgarni Arcta, oprócz już wymienionych w nr. 289 „Rozwoju”, wyszedł cały szereg książeczek tanich 12-kopiejkowych, które ukazują się oddawna peryodycznie pod ogólnymi tytułami:

„Zajmujące czytanki ilustrowane”,
„Zajmujące czytanki przyrodnicze” i
„Zajmujące czytanki dla młodzieży”.

W czytankach przyrodniczych aż cztery wyszły z pod pióra Władysława Umińskiego, a mianowicie: 1) „Jak mieszkają zwierzęta”, 2) „Pałace wiszące”, 3) „Budowniczy bez rąk” i 4) „Stworzenie brzydkie”.

Wszystkie te obrazki są barwnie pisane, a mają wykład zajmujący i pouczający. I. Ciemborowicz dał nam ładny obrazek p. t. „Zle bez królowej”, a pani Marya Arct-Golczewska przetłumaczyła piękną opowieść E. S. Thomsona o dwóch psach „Czynku” i „Capie”.

W czytankach ilustrowanych mamy przygody „Almanzora”, oraz „Eryka” legenda o wrzosie.

W czytankach dla młodzieży dał nam Antoszka tłumaczenie z czeskiego A. B. Stiasnego „Kłusownik”, budząc chociaż tą drogą sympatyę wśród malców do literatury pobratymczego narodu.

Pani K. Łozińska zajęła się streszczeniem dla młodzieży powieści historycznych Józefa Ignacego Kraszewskiego, w jej opracowaniu wyszły: „Masław”, „Stara Baśń”, „Lubonie” i „Bracia Zmartwychwstańcy”. Każda powieść w streszczeniu kosztuje tylko 20 kop. Zdaje się jednak, że tych powieści wyszło wiele więcej, tak, że już można nabyć co najmniej połowę powieści historycznych Kraszewskiego w streszczeniu p. Łozińskiej.

Mówiąc o powieściach historycznych zaznaczamy, że p. Jan Powalski napisał powieść z czasów Przemysława II pod tytułem „Król”.

Młody pisarz dla młodzieży ma niezaprzeczenie pewne zdolności do tego rodzaju utworów, brak mu jednak pewnej wprawy w obrazo-

Z BOCHNI. Straszny wybuch prochu. Wczoraj o godz. 2 po poł. nastąpiła gwałtowna eksplozja w jednym z największych sklepów bocheńskich Jana Michnika. Powodem katastrofy—jak ustalono—był wybuch prochu.

Zginęło 5 osób, w tem trzech subiektów i dwie osoby kupujące. Jednego subiekta w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala. Ponadto kilka osób jest ciężko rannych.

Sklep spłonął doszczętnie. Siła wybuchu była tak wielka, iż mury dwupiętrowej kamienicy w której sklep się mieścił, popękały do szczytu.

W mieszkaniach nad sklepem meble i rzeczy zostały częściowo zniszczone. Pożar sklepu trwał do wieczora.

Wybuch spowodowała nieostrożność. Straty wynoszą przeszło 100,000 kor. (około 40,000 rb.)

Z POZNANIA. Rada narodowa. Polski komitet centralny w Niemczech na posiedzeniu plenarnem postanowił utworzyć 64 oddziały Rady narodowej.

Ostatnia poczta.

Wtorkowe posiedzenie konferencji pokojowej w Londynie trwało tylko godzinę i odroczone zostało do dnia dzisiejszego wieczorem, aby delegaci tureccy mieli czas do porozumienia się ze swoim rządem, który upoważnił ich do traktowania tylko z temi państwami bałkańskimi, które podpisały rozejm. Grecja jak wiadomo układu o zawieszenie broni nie podpisała, a bez jej udziału delegaci pozostałych trzech bałkańskich państw układów o pokój prowadzić nie mogą. Po złożeniu podobnego oświadczenia, delegaci tureccy o g. 1-ej opuścili salę posiedzeń: delegaci zaś państw bałkańskich zostali w pałacu na śniadaniu i wyszli dopiero około g. 2-ej, lecz oczekującym na nich dziennikarzom, nie chcieli dać żadnych wyjaśnień. Bułgarzy twierdzą, że otrzymali nakaz od swego rządu, aby pod żadnym pozorem nie godzili się na oddanie Adrianopola turkom.

Współpracownik „Tägliche Rundschau“ miał rozmowę z ambasadorem chińskim w Berlinie, który mu oświadczył, że Chiny nigdy nie pozwolą na odebranie sobie prowincji mongolskich, i z tego powodu wojna między Rosją a Chinami jest prawdopodobną.

W Szanghaju czynią się gorączkowe przygotowania do wojny. Rada ministrów wezwała przedstawicieli prowincji na układy w sprawie mobilizacji. Kilku generałów zamianowano marszałkami polnymi.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 18 grudnia. (P.) Po przerwie posiedzenia Dumy Kokowcow wygłosił oczekiwana z napięciem deklarację swoją w obecności wszystkich ministrów.

W kuluarach Dumy uważają mowę Kokowcowa lubo za kompromisową jednakże za nader taktowną. Do rozpraw nad deklaracją rządu zapisało się już 50 mówców.

PETERSBURG, 18 grudnia. (wł.) Posłowie rosyjscy nie są zadowoleni z deklaracji rządu. Prawicowcy jeszcze wczoraj postanowili powstrzymać się od okłasków. Na oświadczenia w sprawie polityki wewnętrznej i zagranicznej zapytują się oni nieprzychylnie, zwłaszcza co do tej części deklaracji, gdzie mowa jest o innych narodowościach. Nacjonalisci są bardzo zadowoleni z deklaracji. Październikowcy uważają ją za rejestr projektów rządowych bez wskazania ducha ich i podkreślają chęć dogodzenia wszystkim. Październikowcy, postępowcy i kadeci zadowoleni są z oświadczeń Kokowcowa o polityce zagranicznej.

LWÓW, 18 grudnia. (wł.) Zaczęło tu wychodzić nowe pismo pod nazwą „Niepodległość“. Pierwszy zaraz numer skonfiskowany został przez prokuratorę.

WIEDEN, 18 grudnia. (wł.) Wczoraj rozpoczęte posiedzenie parlamentu trwało bez przerwy do tej pory, a prawdopodobnie potrwa do jutra po południu.

Obstrukcja radykałów słowiańskich trwa nadal. Mowa obstrukcyjna czeskiego radykała Fressla, trwała 16 godzin, t. j. od wczoraj 9 wieczór do dziś 1 w południe. Pomimo to mówca nie robi wrażenia, jakby był zupełnie wyczerpany i twierdzi, że w razie konieczności mógłby jeszcze mówić przez czas jakiś.

WIEDEN, 18 grudnia. (wł.) Krążą pogłoski, że z powodu niedojścia do skutku porozumienia pomiędzy Kołem polskim i klubem rusińskim w sprawie uniwersytetu rusińskiego, nieuniknione jest przesilenie gabinetowe.

Minister dla Galicyi, Długosz, zmuszony będzie podać się do dymisji, ponieważ zbyt długo angażował się dla rządu. Jako jego następcę, wymieniają Cwiklińskiego.

WIEDEN, 18 grudnia. (wł.) Konferencja ambasadorów rozpoczęła się wczoraj w Londynie. Jako główny punkt rozważana jest obecnie kwestya stosunku Serbii do Austro-Węgier i utrzymanie pokojowego nastroju między obu państwami. Konferencja ambasadorów wyraziła zapatrywanie, że Serbia powinna iść na rękę Austro-Węgrom.

WIEDEN, 18 grudnia. (wł.) W kołach politycznych panuje stanowcze przekonanie, że parlament zostanie w piątek odroczone. Odroczenie to potrwałoby do kwietnia.

Takie postępowanie rządu byłoby udaremieniem rachub rusinów i południowych słowian.

W parlamencie obiega uporczywie pogłoska o ustąpieniu całego gabinetu. Opowiadają, że w pogłosce tej jest dużo prawdy.

BERLIN, 18 grudnia. (wł.) W tutejszych kołach dyplomatycznych przypuszczają, że londyńska konferencja ambasadorów zostanie prawdopodobnie zamknięta w końcu bieżącego tygodnia i nie odniesie skutku pożądanego.

Niezależnie od niej odbyć się może niebawem druga konferencja pokojowa. Największa trudność leży w nieprzejednanej postawie przedstawicieli tureckich. Jednakże nie należy stąd wnosić, aby turcy umyślnie przeciągali obrady, w celu zyskania na czasie i ściągnięcia na bliżki Konstantynopol brzeg azyatycki jaknajwiększych sił, któreby w razie wznowienia kroków nieprzyjacielskich, można w przeciagu kilku godzin przetransportować pod Czataldżę.

DORTMUND, 18 grudnia. (wł.) Według ostatnich wiadomości, w katastrofie w kopalni Achenbach stwierdzono dotychczas śmierć 25 górników i 15 ciężko rannych, których wydobyto na wierzch.

Pozostaje jeszcze około 30 wewnątrz kopalni, których los dotąd niewiadomy, jeńak mało jest nadziei, że są przy życiu! Katastrofa nastąpiła skutkiem wybuchu gazów węglowych.

ATENY, 18 grudnia. (wł.) Król Jerzy grecki udaje się z Salonik na Kretę. Będzie to podróż manifestacyjna, oznaczająca, że korona i rząd uważają Kretę za stanowczo i na zawsze dla Grecyi pozyskaną własność.

Z ostatniej chwili.

Białogród, 19 grudnia. (wł.) Poseł austriacki, Ugron, był wczoraj na konferencji u prezesa ministrów Pasicza i przedstawił żądania Austrii w sprawie Prochaski. Poseł austriacki w imieniu monarchii żądał zadośćuczynienia.

W politycznych kołach bułgarskich brak wiadomości o wynikach tej akcji.

Konstantynopol, 19 grudnia. (wł.) Z kół urzędowych donoszą, że delegaci tureccy postawią państwu bałkańskiemu żądanie zaprowiantowania Adrianopola. Jeśli delegaci bałkańscy odrzucą to żądanie, to rokowania pokojowe zostaną przerwane.

Delegaci tureccy żądają, aby Grecja przystąpiła do zawieszenia broni i pozwoliła na zaprowiantowanie Janiny.

Bukareszt, 19 grudnia. (wł.) Poseł rumuński w Londynie otrzymał polecenie od swego rządu, aby konferował z Danewem w sprawie żądań Rumunii.

Rzym, 19 grudnia. (wł.) Z Konstantynopola donoszą, że turecka rada ministrów postanowiła zezwolić delegatom swoim w Londynie prowa-

dzenie rokowań z Grecją, choć nie podpisała ona zawieszenia broni.

Konstantynopol, 19 grudnia. (wł.) Dwa okręty greckie pojawiły się pod wyspą Mitilene i rozpoczęły bombardowanie.

Paryż, 19 grudnia. (wł.) Znany lotnik Bernot przeleciał nad morzem Śródziemnym. Rano o godz. 8 wznosił się w Tunisie, a o godz. 11 przed południem wylądował w Marchallu.

Sofia, 19 grudnia. (wł.) Król bułgarski Ferdynand przybył do Salonik.

Praga, 19 grudnia. (wł.) „Narodni Listy“ donoszą z Białogrodu, iż nadchodzące tam wieści o tem, że polityczne koła polskie skłonne są do współdziałania w sprawie porozumienia pomiędzy Serbią i Austrią, wywołały we wszystkich kołach miarodajnych Serbii silne wrażenie.

Kraków, 19 grudnia. (wł.) Na mocy uchwały rady miejskiej, specjalna komisja wysłała do Koła polskiego memoriał w sprawie położenia ekonomicznego kraju. Memoriał wykazuje, że natychmiast potrzeba środków zaradczych, w przeciwnym bowiem razie grozi krajowi zupełna ruina handlu i przemysłu. Już obecnie jest 50% robotników bez pracy.

Wiedeń, 19 grudnia. (wł.) Posiedzenie Rady państwa trwało 50 godzin bez przerwy.

Konstantynopol, 19 grudnia. (wł.) „Ikdam“ i „Sabbach“ zamieszczają telegramy z Adrianopola, według których miasto znajduje się w wybornym stanie.

Białogród, 19 grudnia. (wł.) Tutejsza „Tribuna“ donosi, że z okazji przybycia do Białogrodu b. prezesa Dumy, Gučkowa, odbyły się tu wielkie owacy.

Rzym, 19 grudnia. (wł.) Prezes ministrów włoskich, mówiąc o trójprzymierzu, oświadczył, iż jest ono podstawą, na której opiera się stanowisko Włoch.

Włocławek, 19 grudnia. (wł.) Wydział medycyny w Hali odrzucił żądanie grupy studentów, aby studenci zagraniczni, wstępując do kliniki, zdawali egzamina z fizyki.

Berlin, 19 grudnia. (wł.) Wczorajsza mowa Kokowcowa w Dumie wywołała liczne komentarze w prasie niemieckiej. „Berl. Tagebl.“ pisze iż rosyjska dyplomacja spełniła tylko życzenie Wiednia i przerwała milczenie, na które uskarżała się dyplomacja austriacka. Gazeta twierdzi dalej, że nie rzuciła mowa ta zbyt wiele światła z północy. Mowa była sprytna, zadowolona tak samo prawicę, jak i lewicę. Kokowcew z siłą mówił o godzinie ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy bałkańskiej i o pokojowym rozwiązaniu tej sprawy. Oświadczył iż Rosya będzie bronić interesów swoich braci na Bałkanach i pracować nad utrzymaniem pokoju, Kokowcew oświadczył dalej, że sytuacja jest krytyczna, że Rosya stoi z Anglią i Francją.

„Foss. Ztg.“ pisze, że mowa Kokowcowa jest ciemna; daremnie szukałby w niej wyjaśnień co do obecnej sytuacji międzynarodowej i co do problemu bałkańskiego.

Inne gazety piszą w tym samym duchu, jedynie tylko „Local Anzeiger“ zaznacza, że mowa wzmocniła nadzieje, że pokój będzie utrzymany.

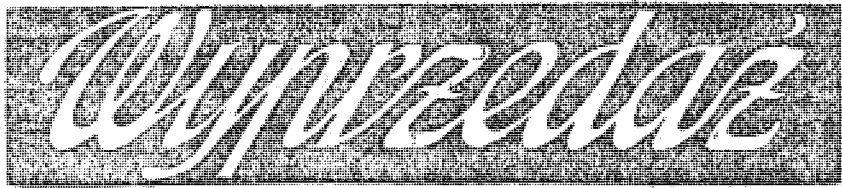
Londyn, 19 grudnia. (wł.) „Daily Mail“ donosi, że konflikt austriacko-serbski został zażegnany, zawarto bowiem układ, na mocy którego Serbia otrzyma prawa handlowe w Albanii, port i linię kolejową.

Paryż, 19 grudnia. (wł.) „Echo de Paris“ donosi z Konstantynopola, że dyplomacja austriacka rozpoczęła już tam swoją działalność. „Ikdam“ pisze, że dla Turcyi byłoby bardzo korzystne zawarcie z Austrią traktatu.

Moda świąteczna

Zwracamy uwagę na naszą doskonałą i elegancką konfekcję, która pod względem kroju, formy i materiału nie pozostawia nic do życzenia.

Table with 3 columns: Item name, Price 1, Price 2. Items include Bluzki wełniane, Bluzki jedwabne, Bluzki barchanowe, etc.

NADZWYCZAJ TANIO:

Table with 3 columns: Item name, Price 1, Price 2. Items include Palta męskie zimowe, Garnitury marynarkowe, Pluszowe żakieta.

Schmechel i Rosner

Piotrkowska 100.

Dla wszystkich na gwiazdkę

Niebywała okazja! Po zlikwidowanej fabryce piękne materiały na suknie i bluzki...

Kolonialno-Dystrybucyjny sklep do sprzedania

zraz z powodu choroby ulica Zielna 64.

Do wynajęcia

Tanio od 1 stycznia 1913 r. różne większe mieszkania z wszelkimi wygodami...

Dowody

za № 995, 19764 Oddziału I-go Łódzkiego Warszawskiego Akc. Towarzystwa Pożyczkowego...

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych.

Został skradziony

WEKSEL NA 500 RUBLI wystawiony przez towarzystwo Bitania...

Lecznica D-ra S. Steinberga

BENEDYKTA № 3. Telefonu № 23-62.

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopedy. Mechano-terapia (skreywienia kregostupa, choroby stawów, mięśni i kości).

Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych.

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsonwalizacja. Stosowanie prądów stałych; przerywanych i sinusoidalnych.

Gabinet światłolecznicy. Kąpiele świetlne w gorącym powietrzu. Kąpiele 4-komórkowe (vier Zellen-Bad).

Uprasza się lombardy o zatrzymanie oddawcy zaginionego srebrnego

PORCYGARU ze złotym monogramem „K. M.” Adres Przejazd 22 m. 1 K. Matwiejew.

Świerzbę

pryszcze i męczące swędzenie najlepiej wyleczy mydło z zapachem i krem aptekarza Lipińskiego.

Dr. L. PRYBULSKI Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), weneryczne i moczopłciowe...

Ul. Południowa № 2, telef. 13-59. Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w. pnie od 5-6 po poł. Dla pań osobno poczekalnia.

2 aparaty fotograficzne 9X12 do sprzedania zabezpieczony...

Przyjmuje nadrabianie pończoch ul. Mikołajowska 59 m. 29

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI ordynator szpitala Anny-Maryi. Piórkowska № 120.

Dr. med. W. KOTZIN Ul PIOTRKOWSKA 71 Choroby sercowo-naczyniowe...

Dr. Jan Cadarski Akuszerya, choroby chirurgiczne i kobiece...

Dr. Jelnicki ul. Andrzeja 7. — Tel. 170. Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Dr. S. SZNITKIND Średnia 2. 1117 Choroby skórne, (włosy), i moczopłciowe...

Dr. Sonnenberg POWRÓCIŁ 3663 Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne.

Dr. A. S. Tenenbaum przeprowadził się na ul. Piórkowską 145, Telef. 24-16

Dr. med. Z. GOŁC Choroby skórne i weneryczne ul. Mikołajowska 18.

Dr. H. Rueger Nawrot № 1. Choroby wewnętrzne.

Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe Dr. Stanisław Piekarski PIOTRKOWSKA № 115.

Dr. Ark. Goldenberg ul. Nawrot 38. Tel. 20-10. Choroby wewnętrzne, AKUSZERYA.

Dr. LEWKOWICZ chorób skórnych, wenerycznych i niemoczopłciowa Konstancyńska 12.

Dr. L. KLACZKIN Konstancyńska 11. Syphilis skórna wener., choroby dróg moczowych.

Dr. H. Szunacher Choroby weneryczne i skórne. Nawrot 2.

Dr. I. SILBERSTROM Zawadzka 12. Choroby skóry weneryczne (stosowanie preparatu 000) moczopłciowe.

Dr. LITMANOWICZ Krótka 12. Choroby nerek, pęcherza, cewki i t. p.

Dr. H. Salkowski Piórkowska 120. Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).

Dr. BOGUSŁAWSKI b. ordynator szpitala S-go Ducha w Warszawie...

Dr. Dunin-Wasowicz przyjmuje codziennie z chorobami wewnętrznymi i dzieci...

Lekarz weterynaryi S. WOLMAN, Piórkowska 145. Telefon 29-00.

Dr. W. Dutkiewicz Specjalność: choroby skórne weneryczne...

Dr. M. PAPIERNY AKUSZER I SPECYALISTA CHOROBY KOBIECYCH ulica Południowa Nr. 23.

Dr. med. Bohdan Kozłowski PIOTRKOWSKA 56. choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne...

Dr. Rosenblatt powrócił. Choroby uszu, nosa i gardła, Przyjmuje 10-11 i 5-7. Piórkowska 35.

Do sprzedania zakład Gierski Armatury z dobrą klientelą...

Dla mężczyzn wielka oszczędność! 5 lat można nosić ubranie ze „Skóry angielskiej”...

Dla pań i pracujących kobiet niebywała okazja! Po zlikwidowanej fabryce pięknych materiałów...

DO PIECZENIA
Ciast oraz herbatników używajcie zamiast drożdży
D-ra OETKERA PROSZKU DO PIECZENIA

„BACKIN“

Sprzedaj w handlach kolonialnych i składach aptecznych, gdzie też wydawane są bezpłatnie broszurki z przepisami o pieczeniu. — Prosimy zwracać uwagę na opakowanie w różowych torebkach z podpisem D-ra Oetkera.

Przedstawiciel **GUSTAW ROSENTHAL**
w Warszawie, ŻABIA M 9.

Wszyscy prenumerujący
TYGODNIKA ILUSTROWANEGO

„ŚWIAT“

otrzymają w 1913 r. jako **BEZPŁATNE PREMIUM**

Wspomnienia **ROKU 1863.**
i pamiątki

Wydawnictwo to, ukazujące się w 50-tą rocznicę powstania styczniowego, jest przypomnieniem tych wielkich nadziei i ofiarnych wysiłków, jakie naród nasz przeżył w niezapomnianych latach 1863 i 1864-tym. Obfity i niezmiernie ciekawy materiał, ilustrowany będzie wielką ilością portretów, oraz reprodukcjami dokumentów z danej epoki.

Prenumerata „Świata“ wynosi: w Warszawie kwartalnie rb. 2. W Królestwie i Ces. kw. 2.25. Zagranicą kwartalnie rb. 3. W Austrii kwartalnie 6 kor.

Adres Redakcyi i Administracyi: Warszawa, Zgoda № 1. Telef.: Redakcyi 80-75, redaktora 68-75, Administr. 73-22. Filie Administracyi: Ulica Sienna № 2, telefon 114-30. Łódź, ul. Piotrkowska № 81. Kraków, Bonerowska № 12. Lwów, Leona Sapiehy № 2. 4029

Adam Galusiński

Nawrot nr. 8.

Polecam w dużym wyborze cylindry szopo, kapelusze filcowe, włochate, pluszowe oraz czapki męskie szkolne i dziecięce.

Przerabianie cylindrów i kapeluszy po conach tańszych jak gdziekolwiek. 4790

Do wynajęcia

zaraz, lub od 1 stycznia **Juliusza 30.** parter mieszk. 2 pokój z meblami lub bez, za przystępną cenę. 4754

Największy wybór
najpiękniejszych
fartuchów

na gwiazdkowe
PODARUNKI

poleca:

Adolf HORAK

Piotrkowska 149

vis à vis Ewangelickiej.

Specjalny skład

FARTUCHÓW

Każdy 5 kupujący otrzyma fartuszek dla lalki darmo.

Sklep otwarty od 8-ej rano do 9-ej wieczór. W niedziele zamknięty. 4786

Dr. med. J. Szwarzwasser

Piotrkowska 13.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszek i przełyku, choroby wątroby, podagra, otyłość (tł.). Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielin krwi w laboratorium własnym. Od 1-1 rano i od 5-7 1/2, po południu. 188

Przejazd № 8.

(stary) Telef. 17-14

Dr. FRANCISZEK

KOZIOŁKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8, front, I-e piętro. Przyjmuje od 9 1/2—12 i od 6—8 w

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE,

SKORY, DRÓG MOCZOWYCH

Spacerowa № 40

przy Andrzeja.

8—12 1/2, r. i 5—7 1/2, w.) 1483

Młody człowiek polak

wychowawiec warszawskiej szkoły handlowej, poszukuje posady w biurze handlowej lub przemysłowej. Łaskawe oferty proszę złożyć w Adm. „Rozwoju“ pod literami „P. Z.“ 4784

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczne i moczopł.

Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8

Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna

W niedzielę od 8—1-jej.

Krótką 5. telef. 25-50. 1387

№ 1474

Obwieszczenie.

Dyrekcya
Towarzystwa Kredytowego
miasta Łodzi.

Dyrekcya Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi podaje do powszechnej wiadomości, że tabela wylosowanych do umorzenia, w dniu 12 grudnia r. b. listów zastawnych Towarzystwa, wszystkich seryj, wyszła z druku i takową, osoby interesowane, mogą otrzymać bezpłatnie w biurze Dyrekcji.

Prezes **E. Herbst.**

4057

Dyrektor biura **L. Gajewicz.**

„Dzwonek Częstochowski“

pismo ilustrowane pod redakcją ks. Józefa Adamczyka na r. 1913 składać się będzie z trzech części, a mianowicie:

- 1) „Dzwonek Częstochowski“
- 2) „Biblioteka Domowa“,
- 3) „Dodatek dla młodzieży i dżiatwy polskiej“.

Staraniem naszym będzie, aby „Dzwonek Częstochowski“ mógł każdy bez różnicy stanu, wieku i płci wziąć do ręki z pożytkiem dla umysłu i serca — bez obawy znalezienia w nim czegośkolwiek, coby mogło splamić szlachetność i czystość duszy.

100 rubli. Premium „Dzwonka Częstochowskiego“ 100 rubli.

Od Nowego Roku 1915 każdy prenumerat „Dzwonka Częstochowskiego“ będzie ubezpieczony na wypadek śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku. Tym rodzinom, których członek, będąc prenumeratorem „Dzwonka Częstochowskiego“, postradał życie nagłe, wypłaci redakcyja „Dzwonka Częstochowskiego“ **100 rubli!** Prospekt ze szczegółami, wyjaśniającymi powyższe premjum wysyłamy na żądanie.

Prenumerata roczna „Dzwonka Częstochowskiego“ z dodatkami i premjum wynosi: rocznie 4 ruble w kraju i w Cesarstwie; w Austrii 12 koron, w Niemczech 10 mk., w Ameryce 2 dolary 50 centimów.

ADRES: Redakcyja „Dzwonka Częstochowskiego“ w Częstochowie. 4049

OGŁOSZENIE

Sąd Okręgowy w Piotrkowie, wyrokiem z dnia 14 grudnia 1912 roku postanowił:

1. Ogłosić upadłość kupca **Pawła Kegela** w m. Łodzi zamieszkałego, określając początek upadłości na dzień 30 października 1912 roku.
2. Oplecztować majątek upadłego **Kegela** wszędzie gdzie się znajduje.
3. Oddać upadłego **Pawła Kegela** pod dozór policji.
4. Wyznaczyć na sędziego komisarza upadłości Członka Sądu Okręgowego **W. H. Arasimowicza** na kuratora zaś **Dobrosławę Kleynę** Adwokata Przysięgłego.
5. Wyrok ten ogłosić w sposób przepisany i opatrzyć go rygorem natychmiastowego wykonania.

Zgodnie z oryginałem

Dobrosław Kleyna

Kurator-Adwokat przysięgły.

Kurator masy upadłości **Pawła Kegela**, fabrykanta w Łodzi zamieszkałego, na mocy art. 480 kodeksu Handlowego, wzywa wierzycieli tegoż upadłego, aby zgłosili się w dniu 15/28 grudnia 1912 r. o godz. 10 i pół rano do sali zebrań ogólnych Sądu Okręgowego w Piotrkowie, w celu złożenia potrójnej listy kandydatów na wybór Syndyka tymczasowego upadłości rzeczony.

Dobrosław Kleyna

Adwokat Przysięgły

4061

Dlaczego ogrzewanie za pomocą gazu jest korzystniejsze od ogrzewania węglem?

Bo

- 1) wymaga **niezmiernie małej obsługi**, przez co zyskuje się bardzo na czasie
- 2) daje **nadzwyczajną czystość**, gdyż niema sadzy, popiołu, noszenia węgla, a tem samem i kurzu,
- 3) daje, dzięki nagrzewaniu najniższych warstw powietrza, stopniowo podnoszącego się i wypierającego zimniejsze warstwy, **równomiernie rozprowadzone ciepło** w całym lokalu,
- 4) można, **bez jakiegokolwiek straty czasu, w każdej chwili i bez jakiegokolwiek przygotowań**, uzyskać **najwyższy efekt cieplny**,
- 5) daje **możność najdokładniejszego regulowania temperatury** w lokalu, a tem samem niema powodu do nadmiernego nagrzania danego pomieszczenia,
- 6) **jest pod względem higieny nie do zastąpienia.**

Największy wybór:

pieców gazowych żebrowych
 radiatorów gazowych
 kominków gazowych
 pieców gazowych z reflektorami

pieców kąpielowych na gazie i t. d.
 dla ogrzewania mieszkań,
 sklepów, szkół, kościołów i t. d.
 zawsze na składzie

w Magazynie Gazowni Miejskich

w Łodzi przy ulicy Targowej nr. 34.

5951

NA GWIAZDKĘ

najodpowiedniejszym podarkiem są

PATEFONY,

które, jak już wiadomo, grają bez igieł, głośno i nadzwyczaj wyraźnie. Najnowsze aparaty z tubami i bez tub. Największy wybór płyt gwiazdkowych we wszystkich językach do nabycia tylko

w specjalnym Składzie Patefonów

Łódź, Piotrkowska 118, I piętro.

Każdy oryginalny Patefon jest zaopatrzony w markę fabryczną, umieszczoną powyżej

Sprzedaż na raty na warunkach najdogodniejszych.

Wszelkie reparacje najtaniej i najakuratniej.

Cenniki i repertuary żądać darmo.

4055

Na Święta.

Wielki wybór bonbonierek, pudełek ozdobnych, przyborów choinkowych, czekolad i cukrów deserowych, mass do ciasta, fabryk

RIESE i PIOTROWSKI,

oraz pierników firm renomowanych, poleca

W. Bakowska

Piotrkowska nr. 43.

3975

Doktor
B. DONCHIN

specjalista

chorób oczu

Piotrkowska 69. Te-

lefon 28-33. Lecznica

ze stałymi łózkami.

Godziny przyjęć w ambulatorium

od 10-12 i od 4-7 po poł. Przy-

muje chorych na stałe. 2033

Warszawska Konkurencya!

Wielki świąteczny podarek

W magazynie obuwia

J. GOTTLIEBA

Zielona 5,

Filia: Piotrkowska 285.

Z wdzięczności dla Sz. klientów, każdy klient zostaje fotografowany i dostaje 2 fotografie ślicznie wykonane **DARMO**. Magazyn mój zaopatrzony w wielki wybór obuwia, po niżej podanych cenach:

Buty z cholew. lakier.	Rb. 8.—
" " szagrzn.	" 7.—
Kamasze męsk. lak.	" 5.25
" " gemz.	" 5.—
" " chrom.	" 4.75
" " hamb.	" 4.25
Damskie buciki lak.	" 5.—
" " gemz.	" 4.50
" " chrom.	" 4.—
" " hamb.	" 3.50

Wszelkie obśtaunki i reparacje wykonywają się starannie i po cenach przystępnych.

!! Na gwiazdkę!!

kupić można różną ładną biżuterję złotą z brylantami i kolorowymi kamieniami, oraz kolczyki z brylantami po kilka karatów, pozostałe z licytacji

w lombardzie akcyjnym

u taksatorów. Zachodnia № 31.

HANDEL POD FIRMA

„KOLEO”

WIDZEWSKA № 75

WIDZEWSKA № 75

poleca po cenach bardzo przystępnych:

WINA

RUMY

ARAKI

WÓDKI

KONIAKI

LIKIERY

krajowe i zagraniczne.

PORTER ANGIELSKI i PIWO

PIERNIKI i DELIKATESY, BAKALIE od 25 kop. za funt.

Kupujący 10 butelek wina otrzymuje 11-tą darmo.

UWAGA. Pp. pracownicy D. Ż. F. L. otrzymują specjalne ustępstwo. 4045

Firma B. RIEDEL

właściciel

Stanisław Różycki

Piotrkowska № 134

POLECA:

TOWARY KOLONIALNE, KONSERWY,
 OWOCE, BAKALIE SWIEZE, JARZYNY
 DOBOROWE, DZICZYZNĘ I DROB BITY
 DWORSKI

po niskich cenach 4772 po niskich cenach

STOLECZNY

4053

L. P. Truzzi

CYRK

Na Targowym Rynku.

Telefon 21-68.

We czwartek, dnia 19-go grudnia 1912 roku Wielkie benefisowe przedstawienie. Benefis trosownika zwierząt ober-ryżego Cezara Arigoni, w 3-ch częściach z udziałem całej trupy. Dziś zmiana programu. Dziś dużo nowości. Dziś Cezar Arigoni będzie mówił o „Fatalnym dniu”. Na zakończenie przedstawienia scena komiczna z rozmową „Jan ozyli rycerz Makyma Gorkiego. Główną rolę wykona benefisant. ANONS: W niedzielę 22 grudnia 2 wielkie świąteczne przedstawienia. Początek dziennego o godz. 5 po poł. W piątek d. 20 Wielkie Przedstawienie.

Jan Styczyński

Łódź ulica Piotrkowska № 131. Tel. 14 — 05.

HANDEL WIN I TOWARÓW KOLONIALNYCH

Na nadchodzące święta poleca:

Pierniki firm—Kaliskie, Mystkowskiego, Marszła, Warszawskie, Wróblewskiego, Aleksandrowicza, Złotego Ula oraz Toruńskie Wessego.

Wina Krymskie, Kaukaskie, Węgierskie oraz francuskie białe, czerwone, Koniaki, Likieri krajowe i zagraniczne renomowanych firm.

Kawior Astrachański, Amurski, Konserwy rybne.

Skład win i delikatesów

W. Kowalski

Pańska 35 (róg Zielonej)
POLECA

na nadchodzące święta
najlepszych marek zagranicznych Wina Szampańskie, Likieri, Koniaki, Najlepsze delikatesy w wielkim wyborze.

Tylko przez czas krótki!

Okazyjnie w likwidującym się sklepie żelaznym przy ulicy **Piotrkowskiej 6**, w drugim podwórzu, jest dosprzedania 500 par tyżew stalowych niżej kosztu. Niklowane od 75 kop. nieniklowane od 40 kop. para. Sprzedają się tam również i inne żelazne towary; codziennie od godz. 10-ej do 1-ej po południu i od 3-ej do 8-ej wieczorem.

Magazyn kapeluszy damskich F. CHLEBOWSKIEJ,

istniejący od lat 10.
Poleca na nadchodzącą Gwiazdkę galanterię: kołnierzyki męskie i damskie, mankiety, krawaty, żaboty, szale wieczorowe, serdaki, rękawiczki, m. i d. chusteczki i wszystko w zakres galanterii wchodzące.

Benedykta № 35. ŁÓDŹ. Benedykta № 35.

Nowo utworzona lecznica chorób zębów i jamy ustnej
Lekarza-dentysty

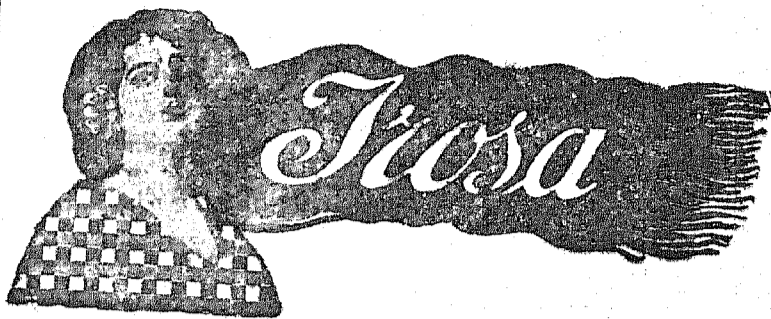
St. DĄBROWSKIEGO

Specjalna pracownia zębów sztucznych, koron i moszków złotych pod kierunkiem technika dentystycznego **C. Parkisa**. Wszystkie znane systemy plombowania zębów. Wyjmowanie zębów b ze bólu. Regulowanie krzywo rosnących zębów. Ceny najniższe. Porada 30 kop. Godziny przyjęć od 9 rano do 8 w. bez przerwy. Tel. 25-89.

Piotrkowska № 127

róg Rozwadowskiej, nad apteką W-go Danieleckiego. 1823

Myjcie głowę proszkiem.

Najlepszy środek do pielęgnowania włosów.

Radycznie usuwa łupież i wszelkie nieczystości, czyniąc włosy jedwabistymi i puszystymi. Do nabycia w składach aptecznych i perfumeryach. Reprezentant **GUSTAW ROSENTHAL** — Warszawa — Łódź. 3937

M. ŁUBA

Dystylarnia parowa i hurtowy skład wina

Łódź, Nowy Rynek № 5, telefon 11-55.

poleca:

wina, wódki, likieri rumy i araki.

PIERWSZA LECZNICA

lekarzy specjalistów

dla przychodzących chorych

Piotrkowska 45 (róg Zielonej).

Wewnętrzne i nerwowe **dr. Szwarzwasser** od 10 — 11 i 4 — 5 codziennie.

Choroby skórne i weneryczne **dr. L. Frybulski** codziennie od 1 — 2 i od 8 — 9 wieczorem.

Choroby chirurgiczne **dr. M. Kantor** od 2 — 3 codziennie.

Choroby kobiece **dr. M. Papierny** od 3 — 4 codziennie.

Choroby oczu **dr. B. Donchin**. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9 — 10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1 — 2 po poł.

Choroby nosa, uszu i gardła **dr. C. Blum**. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1 — 2. Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.

Choroby dzieci, miejsca porad dla matek **dr. Lipszye** codz. od 1 — 2.

Analiza krwi, wydzielnin, mocz. Badanie mamek.

— Porada dla niezamożnych 50 kop. —

Z początkiem stycznia 1913 r. zacznie wychodzić w Łodzi tygodnik ilustrowany, objętości 16 stron, prócz okładki, pod tytułem

„SATYR”

Wszystkim, zarówno w Łodzi, jak i na prowincji, pragnącym zaopoznać się z tym pismem, przesyłane będą przez styczeń za wnieśieniem 15 kop. wszystkie numery wraz z numerem noworocznym (zamiast prospektu).

Zapisy przyjmują się codziennie w kantorze drukarni J. Szcześniewskiego, Piotrkowska № 118, oprócz niedziel i świąt, oraz w księgarniach i kantorach pism.

Prenumerata wynosi: miesięcznie 40 kop., kwartalnie 1 rb., półrocznie 2 rb., rocznie 4 rb. Za odnośnienie do domu 5 kop. miesięcznie.

REDAKTOR I WYDAWCA

WŁ. GUTOWSKI.

3925

Świąteczna wyprzedaż!!

LAMPY stołowe, kuchenne „naftowe i spirytusowe” wszelkie naczyńia kuchenne. WANNY cynkowe, umywalki i różne blacharskie wyroby. Tamże przyjmuje się obstalunki i reparacje w zakres blacharstwa wchodzące.

Firma chrześcijańska.

W. Łyczkowski Piotrkowska 188.

My używamy

do czyszczenia

wszelkich metall

HUMOR

Humor czyści wspaniale.
Do nabycia wszędzie.

Towarzystwo Humor
Repr. Gustaw Rosenthal.

3332

Zarząd Łódzkiej Rzeźni Miejskiej

poleca:

Skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalec topiony, do celów technicznych. Krew suszoną na nawozy sztuczne. Mączkę mięso-kostną na karm dla ryb, drobiu i trzody. Włoseń tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych jakościach i kolorach. Łód sztuczny po 15 kop. pud na miejscu bez odstawy.

445

Inżynierska № 1, tel. 46.

JÓZEF WOLSKI

Łódź, Piotrkowska 3,
Telefonu Nr. 11-53

Firma egzystuje od 1893 r. Filii obecnie nie posiada

Poleca na nadchodzące święta dla znawców i konosatorów:

Wytworne w smaku wina, Koniaki, Rummy, Likierzy krajowe i zagraniczne, Wódki Warszawskie i Rygskie. Wina Krymskie białe, wytrawne, słodkie i czerwone od 35 kop. za butelkę.

Wielki Wybór Towarów Kolonialnych i Delikatesów

Kawior Astrachański bez soli, Lososie, Sigi, Węgorze, Balyki, Siomgi nadchodzą co 3-ci dzień świeże. Bakalie mieszane, pierniki Toruńskie Weesego i Warszawskich fabryk. **Owoce** południowe świeże i Ananasy. **Wina Szampańskie** firm: Veuve Cliquot, G. H. Mumm, Pommery Greno, Moet Chandon, Leon Chandon, Heidsieck Monopole, Montebello, Louis Roederer, Olry Roederer, Lauson Pere, Hölle, niżej cen konkurencyjnych.

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA.

UWAGA! Przy większych zakupach specjalne oferty, na czas przedświąteczny ustępuje się wiadomy rabat.

4057

Uwaga! Przed zrobieniem zakupów na Gwiazdkę, upraszam o obejrzenie mej wystawy

Stanisław Jaworski

dawniej

M. Sprzączkowski

Piotrkowska 54 róg Dzielnej. Telefon 529.

Egz. od 1879 roku.

POLECA:

Egz. od 1879 roku.

WINA: węgierskie, francuskie, reńskie, hiszpańskie i krymskie.

Porter i piwo angielskie, porter i piwo stryckiego, piwo drozdowskie.

Koniaki, likierzy, starki, sliwowice, oraz różne wódki krajowe i zagraniczne.

Towary kolonialne i delikatesy.

Pierniki toruńskie i krajowe.

KAWIOR astrachański, ryby wędzone i w konserwach.

Wielki wybór starych kuracyjnych win węgierskich, wytrawnych i maślaczy własnej pielęgnacji od lat 30.

Przy zakupie 10-ciu butelek wina 11-ta gratis.

TANIE
lecz
STAŁE GENY!

GALANTERYA I ZABAWKI
RUDOLF ROESNER
WÓLCZAŃSKA № 129.

SUMIENNA
USŁUGA!

Spróbujcie, a przekonacie się, że najlepsze
KONIAK ROSTOMOWA
dostać można wszędzie. 3495

Na gwiazdkę
w „Lombardzie” akcyjnym Mikołajewska 23

jest duży wybór pierścionków damskich, oraz inna biżuteria z brylancikami i kolorowymi kamkami. Tamże kolczyki brylantowe po kilka karatów, pozostałe z licytacji.

Ceny niskie.

4740